

Noteert u alvast de volgende data van de komende bijeenkomsten:
19-09, 17-10 en 21-11-2020
Nadere informatie op de volgende pagina's.

Het leven zit

vol verhalen

Gezicht op de Rotterdamse haven 1876

James Webb (1825-1895)

Rotterdam: van kleine handelsstad tot grootste haven van de wereld

Inhoudsopgave

Van de redactie	18
Van de voorzitter	19
Programma en Darwin en Elize	20
Franse achternamen in de regio Zwijndrecht	22
Verslag lezing DNA van Gerrit Woertman 15 februari	24
Onderscheidingen	25
Conny's Column 31	30
Colofon	31

Van de redactie

Zoals eerder aangekondigd in de nieuwsbrief van 3 april jl. gaat de eerste bijeenkomst van 15 augustus niet door, dit door de maatregelen van de regering.

Als deze maatregelen worden aangepast dan is het de bedoeling om op 19 september weer te beginnen met onze bijeenkomsten, ook moeten dan de zaaleigenaren wel meewerken.

Zoals het er nu naar uit ziet mogen na 1 september weer tot 100 mensen op bijeenkomsten bij elkaar komen, als de regering het niet verandert gaan wij gewoon door, met het inplannen van onze bijeenkomsten.

Wij zullen u op de hoogte houden via onze nieuwsbrieven en op facebook.

Verder wensen wij, van het bestuur en de redactie, u veel gezondheid toe en pas op elkaar.

Kopijdatum voor de herfsteditie 2020 van 1340 is: 15 augustus 2020

Redactie: Conny van den Eijnden

Janneke van Andel

Regina Philip

Rob Lamberman (eindredactie en samenstelling)

[Rob Lamberman, Bestuurslid]

Van de voorzitter

Ik heb besloten het zo min mogelijk over het corona virus te hebben. In alle media worden we overstelpt met informatie waardoor we in ons land zo'n 17 miljoen deskundigen hebben gekregen.

Nu we niet fysiek bij elkaar kunnen komen is het gebruik van internet, social media en ook 1340 belangrijker geworden. In het meest gunstige geval zullen we elkaar pas na het zomerreces weer spreken. Onze redactie heeft zich weer ingespannen een lezenswaardige 1340 te produceren.

Twee artikelen wil ik met name noemen.

Enige maanden geleden stuurde Dr. Bert Lever, die ik ken als oud-directeur van het Centraal Bureau voor Genealogie, mij een stukje over Charles Darwin en zijn verbinding met Elise een jonge Nederlandse toneelspeelster. Op zich, heeft het artikel weinig binding met genealogie, maar ik dacht het u niet te moeten onthouden. De bekende Engelse bioloog Charles Darwin (1809-1882) die vooral bekend is door de evolutieleer en zijn in 1859 verschenen boek 'On the origin of species by means of natural selection'. Zowel de vader als de grootvader waren bekende wetenschappers, zo gaf zijn grootvader Erasmus Darwin (1731-1802) een vrijdenker, de aanzet voor de latere evolutieleer van zijn kleinzoon.

In het nageslacht van Charles vinden we een aantal leden die dan wel bioloog of botanicus zijn of waren. Tien jaar geleden was de achter-achterkleindochter botanicus Sarah Darwin (1961-) nog te zien in een documentaire waarin ze met een aantal andere wetenschappers was te volgen op een schip dat dezelfde reis die haar voorouder maakte met het schip de Beagle.

Het is grappig om te zien hoezeer families vaak voor generaties lang hetzelfde of een soortgelijk beroep uitoefenden en het van vader op zoon werd doorgegeven. Zo zie je soms generaties schoenmakers die zich bij hun leest hielden.

Net als afgelopen jaren maakten we op 27 april weer een lintjesregen mee waarbij een groot aantal Nederlanders verrast werden met een koninklijke onderscheiding. Het liep dit jaar allemaal wat anders en de uitreiking zal op een later tijdstip plaatsvinden. Heeft u zelf ook de burgemeester in de voortuin gehad? U dacht misschien aan een babbeltuc?

Met het artikel is geprobeerd om u te helpen om meer te weten te komen op welke wijze u kunt achterhalen of uw voorvader een koninklijke onderscheiding kreeg en waarom. Veel gezondheid voor u en uw naasten.

[Roelof Vennik, Voorzitter]

Programma

Programma najaar 2020

Voor het jaar 2020 hebben we de volgende bijeenkomsten op het programma staan:

- 19 september** Een lezing van Wim Scholl over het programma Gens Data Pro (GDP) Na de pauze is er weer tijd voor vragen/opmerkingen over dit programma
- 17 oktober** Lezing door dhr. A. Verouden over oude belasting-registers bij genealogisch onderzoek
- 21 november** Alie v.d. Berg over de Joden, Roma en Sinti, welke ver-volgd, gedeporteerd en vermoord werden in de Hoek-sche Waard tijdens de 2e wereldoorlog.

De locatie waar onze bijeenkomsten worden gehouden is:
BuurtKamer “de Vijverhoek”, Lage Vijver 2, 2923 AH Krimpen aan den IJssel. De inloop is vanaf 13:00 uur het programma begint om 13:30 uur.

Darwin & Elize

In het begin van 1877 stuurde de Nederlandse Dierkundige Vereniging aan Charles Darwin (1809-1882) een fotoalbum met daarin de portretfoto's van 217 bewonderaars. Het was een cadeau voor zijn 68^e verjaardag op 12 februari. Darwin reageerde verheugd en dankbaar. Natuurlijk intrigeerde dat album mij en al weer jaren terug kreeg ik er vanuit Down House, het voormalige woonhuis van Darwin, nu museum, een kopie van (inmiddels staat het op internet).

In het album natuurlijk foto's van geleerden van die tijd maar ook docenten aan scholen, winkeliers en kunstenaars. Nadat we er onlangs met enkele mensen over spraken, kon ik niet nalaten informatie te gaan zoeken bij het portret van een jonge vrouw, dat me eertijds ook al was opgevallen. Toen Darwin het album in handen kreeg en het doorbladerde, zal zijn oog ook even bij dit portret zijn blijven hangen. Haar naam schreef ze op de achterkant: Elize Baart. Het is een prachtige geposeerde foto van een mooie, nog maar 22-jarige vrouw (de jongste persoon in het album).

Elize groeide op in Middelburg, waar haar vader Kornelis (zijn portret zit naast het hare in het album) een winkel had. Ze werd schrijfster van enkele korte verhalen en toneelspeelster. Ze raakte betrokken bij de vrouwen-emancipatie en kreeg contact met de feministe en actrice Mina Kruseman (1839-1922), die haar ging begeleiden bij de acteerkunst. Samen traden ze

op in toneelstukken gebaseerd op verhalen van Multatuli (Eduard Douwes Dekker, 1820-1887). Ondanks soms afbrekende kritiek van recensenten (allemaal mannen) waren hun optredens succesvol. Kruseman hielp Elize in 1874 ook bij het uitbrengen van haar eerste novelle.

In 1876 verloofde Elize zich met de vijf jaar oudere Bastiaan Pieter Korteweg (* 21 september 1849; zijn portret zit ook in het album). Korteweg was leraar wiskunde aan de Koninklijke Militaire Academie in Breda. Hij raakte onder de indruk van het werk van Multatuli en werd vrijdenker. Zijn uiteindelijk antimilitaristische standpunten leidden tot het niet verlengen van zijn contract bij de KMA aan het einde van 1876. In 1877 verhuisde Korteweg naar Groningen, waar hij effectenhandelaar werd, achtereenvolgens met twee verschillende compagnons. Hij kon behoorlijk driftig zijn wat hem niet hielp in zijn relatie tot hen.

Inmiddels was hij in 1876 gaan schrijven voor *De Tolk van den Vooruitgang*, een vrijdenkersblad waarvan hij ook de uitgever was, Multatuli zou er ook in publiceren. Het blad was een voortzetting van *De Vrije Gedachte*, dat van 1872 tot 1874 uitgegeven werd door de Groningse vrijdenker Frederik Feringa (1840-1905) met wie Korteweg bevriend was. Feringa schreef ook voor *De Tolk*. Tot de andere auteurs van het blad behoorde ook Darwinvertaler Hermanus Hartogh Heys van Zouteveen (1841-1891; ook zijn portret zit in het album). Net als Korteweg, waren ook Feringa en Hartogh Heys handelaars in effecten. Het was een vrij beroep, zo konden ze in alle geval niet als lastig ontslagen worden.

Op 19 februari 1879 trouwden Elize en Bastiaan met elkaar. Ze woonden in een klein appartement boven een winkel in Groningen, waar ze zich geheel lieten verzorgen.

In oktober 1879 leed Korteweg aan zwaarmoedigheid, hij kon daarbij zeer opvliegend zijn. Het bracht hem opnieuw in conflict met zijn toenmalige compagnon, naar verluidt zelfs tot handtastelijkheden toe. Op 11 oktober deed hij een zelfmoordpoging, die echter door Elize ontdekt en verhinderd werd. Op 13 oktober, na 's ochtends opnieuw ruzie gemaakt te hebben met zijn compagnon, werd het hem opnieuw te machtig. Kennelijk besloot Elize hem dan maar in de dood te volgen. 's Avonds werden ze door hun hospes in nachtgewaad en met de armen om elkaar heen geslagen, dood op bed

gevonden. Naast het bed twee glazen met nog wat wijn met daarin sporen van cyaankali.

Dit bijzondere en tragische verhaal zou ik zonder het fotoalbum voor Darwin uit 1877 nooit op het spoor gekomen zijn. Darwin en Elize, ze hebben elkaar nooit gekend, maar via dit intrigerende album hebben ze toch met elkaar te maken. .

© Bert Lever, maart 2020

Franse achternamen in de regio Zwijndrecht

Terugreizend van een vergadering kwam een krantenartikel van een paar jaren geleden in gedachten. Ik las met groot genoegen dat op de woonplek van mijn jeugd, namelijk de Ringdijk te Zwijndrecht (in de Huttershuizen), Franse arbeiders gewoond hadden en eerder een glasfabriek vlakbij gevestigd was. Waarom vond ik dit interessant, omdat mijn grootvader Frans van Andel altijd vertelde: wij zijn van Franse afkomst. Deze roots heb ik nog niet kunnen traceren maar toch Is het niet toevallig dat ik beslist terugkomend naar Dordrecht aan de waterkant wilden wonen en ik nu precies tegenover de oude Huttershuizen (zijn gesloopt) woon aan de Binnenwalevest (een stukje Dordrecht waar zich in het verleden Walen hebben gevestigd).

Glasfabriek Zwijndrecht

In onze streek komen nog veel Franse achternamen voor.

De herkomst is toe te wijzen aan o.a. migraties van Hugenoten, verhuizingen tijdens de Franse bezetting en (daarna) de Franse gastarbeiders, die zeer bekwaam waren in het maken van glas.

Glas maken is eeuwenlang een moeilijk productieproces geweest. De Romeinen probeerden glas van zilverzand te maken, maar pas na het toevoegen van de juiste hulpgrondstoffen lukte het glas te produceren met de gewenste helderheid. In Noord-Frankrijk waren deze grondstoffen royaal aanwezig. Vandaar dat daar een bloeiende glasindustrie ontstond. Rond de 11e eeuw maakte men vensterglas uit ronde schijven, waaruit dan ruitvormige stukken gesneden werden voor verwerking in vensters van kerken en kastelen. Van de kleine stukken maakte men d.m.v. loodspinningen dan weer grotere ramen; het zogenaamde glasinlood. Later blies men cilinders van glas, die men uitrolde tot vlakglas. Ook pogingen om gloeiend glas te hijsen leverden niet het gewenste resultaat. Pas medio 1800 wist men vlakglas te vervaardigen d.m.v. walsen. De vraag werd groter. Op veel plaatsen in Euro-

pa ontstonden glasfabrieken, zo ook in Zwijndrecht. In 1838 bouwden Samuel Eliazar Swerein en Jacobus Stellen een glasfabriek (glashut) in Zwijndrecht, buitendijks aan de Oude Maas tussen de Oostkeethaven en het Zomerlust, met naast de fabriek een riante villa, genaamd 'Sorghlust', als woning voor de directie.

FRANSE GLASBLAZERS WAREN WELKOME VAKLIEDEN

De fabrikanten wilden zich specialiseren in de productie van vlak vensterglas. In 1841 start de productie, maar al snel bleek het maken van flessen rendabeler. Frankrijk raakte haar monopoliepositie kwijt. Er ontstond daar werkeloosheid en men zocht naar uitwegen. Hun vakkennis was waardevol en in het tuindersdorp Zwijndrecht zat men verlegen om vakbekwame glasblazers. Zo werden tientallen Franse arbeidersgezinnen naar Zwijndrecht gehaald. Men kreeg een huis, een eigen school en men stichtte een eigen kerk. De glasfabriek is enkele keren van eigenaar veranderd. De laatste eigenaar was de N.V. Bottleworks, die in 1938 gestopt is. De productie werd overgedaan aan de Verenigde Glasfabrieken in Schiedam en zo kwam ook een einde aan de glasindustrie in Zwijndrecht. Alleen in de historie van Zwijndrecht kom je de namen nog tegen: de Franse- of Huttershuizen (Ringdijk), de Franse School (Slagveld), de Franse kerk (Slikveldsteeg) en de nog vele Franse achternamen; u kent ze vast wel...

De eerste industriële vensterglasfabriek. In 1841 begon de productie; er werkten toen al 36 mensen. De productie omvatte aanvankelijk vensterglas, gekleurd glas en glazen dakpannen. In

het gebouw rechts werden later machinaal flessen geproduceerd.

Bron: Weekblad De Kombinatie' Zwijndrecht

[Janneke van Andel, redactie 1340]

Verslag lezing DNA van Gerrit Woertman 15 februari

Gerrit Woertman gaf aan dat DNA wat we van onze ouders krijgen bepaalt hoe wij zijn, er uitzien en (gedeeltelijk) hoe we ons gedragen.

We hebben 4,2 miljard baseparen ACTG die in een dubbele spiraal (helix) zitten in de celkern van elke cel. Met een totale lengte per cel van ongeveer 2,20 m. Verder in elke cel nog mitochondria (vroegere bacteriën), die voor energie zorgen en we van onze moeder krijgen.

Van al het DNA is 2% nuttig. De rest wordt junk DNA genoemd maar blijkt volgens recent onderzoek heel belangrijk te zijn. Met zogenaamde “clock ticks” worden elke keer schakelaartjes in onze ontwikkeling omgezet.

Alle mensen ter wereld zijn voor bijna 99,9% hetzelfde.

Een 6-7 miljoen jaar geleden splitsten de voorouders van chimpansee, bonobo, en mensachtigen.

Wij zijn volgens recent onderzoek een mengelmoes van Homo Erectus, Neanderthaler, Denisova, Homo Sapiens.

Alle kans dat er nog meer groepen “voorouders” gevonden worden.

Een 5000 jaar geleden veranderde in Europa in enkele tientallen jaren het DNA-landschap met een invasie van mannen van de Yamnaya-cultuur.

We hebben 4 soorten DNA: Y-DNA wat mannen krijgen van hun vaders, dus de vaderlijke lijn.

Mt-DNA wat mannen én vrouwen krijgen van hun moeder, de moederlijke lijn.

We hebben 23 paar chromosomen, 22 paar worden genoemd autosomaal DNA atDNA; dat krijgen we van beide ouders (en hun ouders) ongeveer even veel. Maar beter bekeken veel meer gemengd, dat wordt genoemd recombinatie. Recombinatie houdt ook in, dat we niet van alle voorouders DNA gekregen hebben.

Chromosomen-paar 23 zijn de geslachtschromosomen: XX voor een vrouw; YX voor een man.

Eén X van een vrouw komt van haar vader; de andere X en de X van een man komt van de moeder, die het krijgt van beide ouders (met recombinatie). X is een ingewikkeld verhaal.

Met Y-DNA en mt-DNA kan terug worden gerekend tot de oorsprong in Afrika. Vanuit Afrika zijn allerlei afsplitsingen haplogroepen uitgewaaid over de wereld.

Y-DNA en mt-DNA kan alleen worden getest bij FTDNA. FTDNA heeft projectgroepen voor haplogroepen, achternamen, gebieden.

At-DNA kan getest worden bij FTDNA en MyHeritage.

FTDNA doet alleen DNA. MyHeritage heeft als verdienmodel hun genealogische databank.

Met at-DNA kan gekeken worden naar mogelijke familieleden (matches). Hoe meer DNA wordt gedeeld (uitgedrukt in cM-centiMorgan) hoe dichterbij.

Ook kan gekeken worden waar iemand globaal vandaan komt. Dat is een ingewikkeld verhaal: broers en zussen komen soms uit heel verschillende gebieden (gevolg van recombinatie) en tussen de DNA-test aanbieders zitten er verschillen in hun databank, waar zijn mensen getest, enz. Regelmatig worden nieuwe regio's benoemd en resultaten aangepast met nieuwe rekenmethoden.

De autosomale gegevens (Raw Data) kan worden gedownload en weer worden geüpload naar een ander testbedrijf en ook naar GedMatch.

Houd altijd je genealogie erbij!

De NGV werkt aan een nieuwe DNA-leidraad voor op de website.

[Gerrit Woertman]

ONDERSCHEIDINGEN

Hoewel wij Nederlanders over het algemeen heel nuchtere mensen zijn zien de meesten van ons het krijgen van een onderscheiding als een grote eer. Het is een tastbaar bewijs en erkenning voor de inzet voor de Nederlandse samenleving.

Al ruim twee eeuwen kent ons land een door de overheid gereguleerd en aan voorwaarden gebonden decoratiesysteem.

Dit korte artikel is bedoeld om te achterhalen of de door u gezochte voorouder ooit een lintje heeft gekregen en vooral hoe wij dit te weten kunnen komen.

In de periode voor 1815 bestonden er in ons land geen koninklijke onderscheidingen.

Ten tijde van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden werden wel z.g. Triumph penningen aan militairen uitgereikt, maar de eerste onderscheiding aan een lint was de Doggersbank medaille die op voorstel van stadhouder Willem V werd ingesteld naar aanleiding van de zeeslag bij de Doggersbank tegen de Engelsen in de Vierde Engelse Oorlog. Het duurde tot 1806 toen de Orde van de Unie werd ingesteld door Lodewijk Napoleon, de koning van Holland en broer van de Franse keizer. Deze allereerste civiele orde verviel al weer in 1810 toen ons land een onderdeel van het Franse keizerrijk werd. Nadat Nederland een onafhankelijk koninkrijk was geworden ontstond naar het voorbeeld van andere Europese staten de behoefte aan een decoratiestelsel waarbij de koning de regie had. Aanvankelijk werden twee orden ingesteld in 1815 gevolgd door een derde in 1892.

DE MILITAIRE WILLEMSORDE

Ingesteld 30 mei 1815 (Staatsblad 33)

Is een beloning voor daden van moed, beleid en trouw bij oorlogshandelingen.

De orde kent vier klassen: Ridder Grootkruis, Commandeur, Ridders 3e klasse en Ridders 4e klasse.

De Militaire Willemsorde werd in de 19e eeuw veelvuldig uitgereikt.

Tal van officieren ontvingen de M.W.O. na de slag bij Waterloo in 1815 en de Tiendaagse Veldtocht tegen de Belgen, ook de talrijke koloniale oorlogen in Indië droegen bij aan grote aantallen M.W.O.'s.

Tot 1865 waren er al 4.300 benoemingen geweest, waarvan toen nog 1.800 leden in leven waren. Het in de literatuurlijst opgenomen boek van G.C.E. Köffler, de Militaire Willemsorde, geeft een lijst van alle gedecoreerden in de periode 1815-1940. Per gedecoreerde een opgaaf van de datum van het Koninklijk Besluit, naam en rang, geboorte en overlijdensjaar en de krijgsverrichting op grond waarvan de onderscheiding is verleend. De onderscheiding is ook vermeld in de stamboeken Militairen die tevens meer gegevens bevatten van de militaire carrière. In totaal is de M.W.O. ongeveer 6.000 keer uitgereikt. Het lint is oranje met twee Nassau-blauwe verticale banen. Na de Tweede Wereldoorlog werden aan Nederlanders geen M.W.O.'s uitgereikt. De Internationale Vredesmissies brachten hierin verandering en de laatste jaren zijn er weer drie ridders M.W.O.

De orde kent ook een riddersoldij die voor officieren een maximum vergoeding van 590 euro is.

DE ORDE VAN DE NEDERLANDSE LEEUW

Ingesteld 29 september 1815

Ter beloning van beproefde vaderlandsliefde, bijzondere ijver en trouw in het volbrengen van burgerplichten of buitengewone bekwaamheid in wetenschap en kunsten. Eind 1995 werden de wettelijke toekenningscriteria nader uitgewerkt. Het gaat daarbij om bijzondere verdiensten van exceptionele aard jegens de samenleving.

De orde kent drie klassen; Ridder Grootkruis, Commandeur en Ridder. Het lint is Nassau-blauw met twee verticale oranje banen.

DE ORDE VAN ORANJE NASSAU

Ingesteld 4 april 1892

Voor hen die zich verdienstelijk hebben gemaakt door bevordering van het algemeen welzijn op geestelijk, zedelijk of maatschappelijk gebied.

De kanselier van de Orde van de Nederlandse Leeuw zou vanaf dat moment tevens als kanselier van deze nieuwe Orde functioneren.

De orde kent zes klassen; Grootkruis, Grootofficier, Commandeur, Ridder en Lid.

De 6e klasse van de orde van Oranje-Nassau is in 1994 ingesteld en had de bedoeling het decoratiestelsel te democratiseren. De eremedailles in goud, zilver en brons werden daarna niet meer uitgereikt. Deze medailles waren er vooral voor bijvoorbeeld langdurige ambtelijke dienstverbanden en niet voor echte verdiensten. Bovendien waren goud en zilver gereserveerd voor het

hoger en midden management en ontvingen de personen van de werkvloer brons. In vroeger tijd maakten personen uit de lagere sociale klassen weinig tot geen kans op het krijgen van een koninklijke onderscheiding. Het democratiseren van het decoratiestelsel mag dan zijn doorgevoerd maar toch moet worden aangetekend dat ook nu de belangrijke onderscheidingen vaak naar de sociale en politieke elite gaat. Het lint bestaat uit een brede oranje band met aan beide zijden van het lint een Nassau-blauwe band van het oranje gescheiden door een witte band.

HET DRAGEN

Alle drie de orden kennen drie uitvoeringen de medaille, het draaginsigne dat in het linker knoopsgat van een colbert wordt gedragen. (zie draaginstructies Kon. Onderscheidingen) en de miniatuuruitvoering van de orde die identiek is aan de medaille maar door de gedecoreerde zelf moet worden aangeschaft en bij feestelijke gelegenheden op avondkleding kan worden gedragen.

Voor militairen en andere personen in uniform bestaat er de baton die links op de borst in combinatie met andere onderscheiding kan worden gedragen. Vrouwen dragen de medaille niet aan het lint maar aan een strik met dezelfde lintkleuren als bij de medaille.

Er bestaat een rangorde bij het dragen van een reeks van onderscheidingen die voor het laatst in 2017 is vastgesteld. In totaal telt deze lijst 93 Nederlandse onderscheidingen die vooral voor militairen van belang is. Ze lopen af naar belangrijkheid, op nr. 1 staat de Militaire Willemsorde, maar ook de Vierdaagse Medaille is genoemd (nr. 83).

Na de minst belangrijke Nederlandse onderscheiding volgen de buitenlandse onderscheidingen naar meest belangrijke per land op volgorde van de Franse benaming van het land. Voorbeeld, Duitsland voor Oostenrijk, België en Frankrijk.

ORDE VAN DE EIKENKROON

De Orde van de Eikenkroon werd in 1841 door koning Willem II gesticht. Dit is geen Nederlandse ridderorde, maar werd wel vaak aan Nederlanders toegekend. Toen Luxemburg in 1890 onafhankelijk werd van Nederland kon deze orde niet langer door het Nederlandse staatshoofd worden toegekend. De koning(in) is als Grootmeester de hoogste hoogwaardigheidsbekleder van de ridderorden.

De Grootmeester beslist over het benoemen van de ridders en dit geschied bij Koninklijk Besluit.

De Kanselarij der Ned. Orden is een Hoog College van Staat en is als zodanig een zelfstandig orgaan en is ondergebracht bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

De kanselarij van de Militaire Willemsorde was van 1815 tot 1822 in Brussel gevestigd en verhuisde daarna naar Den Haag. De kanselarij van de Nederlandse Leeuw was tot 1844 in Amsterdam gevestigd daarna werden de beide kanselarijen verenigd in Den Haag.

Sinds 1955 worden de versierselen van rijkswege in bruikleen verstrekt. Na overlijden moeten deze worden ingeleverd bij de kanselarij. Voor andere dan

de drie nog bestaande koninklijke onderscheidingen zoals dapperheids- onderscheidingen en onderscheidingstekens voor langdurige dienst bestaat geen restitutieplicht.

PROCEDURES

De procedures voor de aanvraag van een koninklijke onderscheiding worden uitvoerig behandeld op het internet en zijn voor uw onderzoek in eerste instantie van weinig belang. Jaarlijks worden duizenden landgenoten voorgedragen voor een onderscheiding. Het merendeel van deze aanvragen wordt gehonoreerd. Toch werd de laatste jaren gemiddeld 13% afgewezen. De procedure start bij het indienen van een daartoe ontworpen formulier bij de burgemeester van de gemeente waar de geridderde persoon woonachtig is.

ONDERZOEK

Voor een nader archiefonderzoek naar de gedecoreerden:

Archiefinventaris nr. 2.02.32 Nationaal Archief in Den Haag.

Inventaris van het archief van de Kanselarij der Nederlandse Orden 1815-1994. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap totaal 924 nummers 78,3 meter. Soms is de openbaarheid beperkt. Stukken die niet openbaar zijn of waarop een beperking rust tot 1 januari 2027 handelen over personen die door de commissie van advies ter zuivering Nederlandse ridderorden zijn aangewezen hun onderscheidingen (Oranje Nassau en Nederlandse Leeuw) te ontnemen (archiefnrs. 629-632) wegens laakbaar gedrag gedurende de Duitse Bezetting 1940-1945. Ook is er een algemeen register op naam van de geridderden van 1815 tot 1989 (nrs.325 t/m 328). Daarnaast nog 9 CD-roms (archiefnrs. 890 t/m 898). Wanneer de nummering aansluitend is, zou het hier om totaal 205.214 personen gaan. Naast de onderstaande boeken zijn er tal van websites op het internet met lijsten van gedecoreerde personen te vinden. Zoals daar vaak aangegeven zijn deze soms (nog) incompleet. In 2018 waren deze bestanden opgenomen in het C-Depot. Toegang via een database in beheer bij Dienstverlening. De Koninklijke Besluiten (165 banden) zijn eveneens te raadplegen. Het verdient aanbeveling u eerst te oriënteren bij het Nationaal Archief of de stukken die u wilt inzien ook daadwerkelijk beschikbaar zijn.

Aantal verleende onderscheidingen bij de jaarlijkse lintjesregen:

Jaar	Jaar
2000 2.221	2010 3.016
2001 2.600	2011 3.357
2002 3.201	2012 3.429
2003 3.170	2013 3.016
2004 3.150	2014 3.118
2005 3.278	2015 2.810
2006 3.514	2016 2.752
2007 2.819	2017 2.815
2008 3.548	2018 2.908
2009 3.572	2019 2.882

De aantallen hebben vrijwel allemaal betrekking op de orde van Oranje Nassau, vóór 2019

65% waren voor mannen en 35% voor vrouwen.

87% werd lid in de orde (RON5) (2.507 personen) en 13% ridder of hoger. (375 personen).

Van de 13% ridders gaat jaarlijks ook een behoorlijk aantal naar bekende Nederlanders zoals topsporters die zich op Europees- Olympisch- of Wereld-niveau hebben onderscheiden.

Literatuur: (een selectie)

D'Arillac Brill, P.J. Beknopte geschiedenis der Nederlandse ridderorden.
Den Haag 1951

Evers, Mr. C.H. Onderscheidingen 2001

Goudron de Genouillac, Nouveau Dictionnaire des Ordres de Chevalerie
Paris 1891

Heerdt, C. Baron van Nederlandse en Buitenlandse Ridderorden en onderscheidingen z.p. 1965

Köffler, G.C.E. De Militaire Willemsorde 1815-1940 Den Haag 1940

Maalderink, P.G.M. De Militaire Willemsorde sedert 1940 Den Haag 1982

Mulder, C.P. & P.A. Christiaans

Voor Ons en Ons Huis, Huisorde van Oranje 1905-2005
Den Haag 2013

idem Een gemengd gezelschap en een vergeten onderscheiding

Broeders in de Orde van de Gouden Leeuw

Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie nr. 42
blz. 213- 272 lijsten 1816-1960 Den Haag 1988

idem Een select gezelschap en een vergeten onderscheiding
Ridders in de Orde van de Gouden Leeuw van Nassau

Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie nr 44
blz. 203 t/m 270 lijsten Den Haag 1990

idem Onderscheidingen van de Kon. Groothertog

De Orde van de Eikenkroon 1841-1891 Den Haag zj

Spaans Azn. Eresabels, in De Indische Navorscher jrg. 15 2002

Website: onderscheidingen.nl

nog niet geheel volledig en in bewerking met o.a. pagina Decorati:

Politionele acties Nieuw Guinea 1949-1962

Ned Indië politionele acties 1945-1951

Ned. Detachement Ver. Naties in Korea 1950-1953

Bronzen Leeuw 1944

Vliegerskruis 1941 (737 decorandi)

De Ruyter medaille 1907 (202 decorandi)

Verzetskruis (95 decorandi waarvan 93 postuum)

[Roelof Vennik, Voorzitter]

Conny's column 31

Is het u ook weleens opgevallen, dat “net op tijd ook op tijd is”? Vorig jaar vond in Tiel het symposium ‘dochters van Eva’ plaats.

Ik was net op tijd de zaal binnen gekomen.

Net op tijd vond ik een lege stoel, weliswaar op de eerste rij, maar leeg=leeg en vol=vol. Tijdens een pauze raakte ik in gesprek met mijn buurman die ik herkende van een lezing over DNA tijdens het famillement te Leeuwarden.

Het was Gerrit Woertman. Ik kreeg een kaartje van hem mee met contactgegevens.

Gerrit kwam op zaterdagmiddag 15 februari j.l. onze afdelingsmiddag bezoeken i.v.m. een presentatie over DNA (= Desoxyribo-Nucleic-Acid) en vertelde wat of het precies inhield en wat de gevolgen zijn van het ontdekken van deze kleine maar zeer belangrijke materie. Het was doodstil in de zaal. Wat kon die Gerrit boeiend vertellen!

Tijdens zijn verhaal over DNA vertelde hij ook over interessante zaken, die niet meteen met DNA-onderzoek te maken hadden, maar indirect wel!

Hoe kunnen bepaalde DNA lijnen zo ontstaan zijn over de wereld? Vergeet niet dat “reizen” altijd en overal heeft plaatsgevonden.

Ik probeer meestal een verslag te maken van een bijeenkomst, maar tijdens deze bijeenkomst had ik alles nodig om goed te luisteren en de vele verhalen te volgen.

Gelukkig heeft Gerrit een verslag gemaakt van zijn presentatie, (dit kunt u terugvinden op pagina 24 en 25 van deze 1340-uitgave), en kon ik me richten op het luisteren. Tijdens de pauze werd er door de aanwezigen weer bijgepraat over het een en ander. Ook liet een van de aanwezigen op zijn laptop zien, wat voor DNA-resultaten hij verzameld had. De spreker liet echter duidelijk merken, dat het weer tijd was om verder te gaan. Dat was maar goed ook, want er bleek nog zoveel meer te vertellen te zijn!

Hoorde ik het goed? Vertelde Gerrit Woertman dat zijn vader bij Haplogroep I1 zit?

De uitslag van het DNA onderzoek van twee mannen uit mijn familie horen ook bij deze (“Scandinavische”) lijn...

De vraag is nu: Zijn Gerrit Woertman en ik, Conny van den Eijnden, bloedverwanten?

Kijk naar de foto en oordeel zelf!

Misschien ziet u enkele kleine uiterlijke verschillen MAAR één ding is zeker: “Praten als Brugman”, kunnen we allebei.

[Conny van den Eijnden, Bestuurslid]

Colofon

Het bestuur v.d. afdeling Rotterdam e.o. is als volgt samengesteld:

Voorzitter:

Roelof Vennik, tel. 010 - 479 06 68
rkvennik@gmail.com

Secretaris:

Regina Philip
secretaris-rtm@ngv.nl

Penningmeester:

Nico Lambermon, tel 0181 - 61 15 86
n.lambermon@telfort.nl

Bestuurslid / programma-commissaris:

Conny van den Eijnden, tel. 06-23 77 53 84
connyvdeijnden@hotmail.com

Bestuursleden:

Rob Lambermon
rob.lambermon@gmail.com

Leonard van Kessel
leonardvankessel@gmail.com

De taken zijn als volgt verdeeld:

Redactie blad 1340: Conny van den Eijnden, Regina Philip,
Janneke van Andel en (foto's) Rob Voogt
e-mail: redactie1340@rotterdam.eo.ngv.nl

Eindredactie blad 1340: Rob Lambermon

Ledenadministratie: Nico Lambermon

PR-zaken: Bestuur

Beheer website: Regina Philip

Beheer Facebook: Regina Philip en Leonard van Kessel

Afgevaardigden LV: Roelof Vennik en Conny van den Eijnden

Computerzaken: Regina Philip

Website: <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/rotterdam-eo/>

Retouradres:
Sparrenstraat 7
3203 XP Spijkenisse

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

1340

is het jaar waarin op 7 juni Rotterdam stadsrechten werden verleend door graaf Willem IV, en tevens de naam van het afdelingsblad van de Afdeling Rotterdam en Omstreken van de Nederlandse Genealogische Vereniging.